

Beleidskader Gegevensbescherming Stad en OCMW Gent

15 april 2026

Colofon

Stad Gent

Departement Bedrijfsvoering – Dienst Organisatieontwikkeling

Publicatiedatum

15 april 2026

Contact

privacy@stad.gent

Postadres

Stad Gent – Departement Bedrijfsvoering
Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent

Foto voorblad

Haider Al-Nakeeb (copyright Stad Gent)

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Belangrijkste begrippen	5
3. Toepassingsgebied	7
4. Doelstellingen en uitgangspunten	8
4.1. Rechtmatigheid	8
4.2. Behoorlijk en respectvol omgaan met persoonsgegevens	9
4.3. Transparantie en communicatie	9
4.4. Doelbinding en dataminimalisatie	9
4.5. Juistheid	9
4.6. Opslagbeperking	10
4.7. Beveiliging, integriteit en vertrouwelijkheid	10
4.8. Verantwoordingsplicht	10
5. Organisatie van gegevensbescherming	11
5.1. Rollen en verantwoordelijkheden	11
5.2. Operationele maatregelen ter bescherming van de verwerking van persoonsgegevens	15
5.2.1. Implementeren van principes Privacy by Design en Privacy by Default	15
5.2.2. Uitvoeren van een verkorte risicoanalyse of een DPIA	16
5.2.3. Verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens	17
5.2.4. Beveiliging van persoonsgegevens	17
5.2.5. Afsluiten van overeenkomsten voor de verwerking van persoonsgegevens	18
5.2.6. Bijhouden van een register van verwerkingsactiviteiten	19
5.2.7. Behandelen van datalekken	19
5.2.8. Naleven van de rechten van de betrokkene	20
5.2.9. Bewustwording, opleiding en communicatie	21
6. Evaluatie en actualisering	22
7. Relevante wet- en regelgeving	23

1. Inleiding

Stad Gent en OCMW Gent (hierna de Stad Gent) verwerken dagelijks een grote hoeveelheid **persoonsgegevens** om hun taken en dienstverlening op een correcte en efficiënte manier uit te voeren. Deze informatie is noodzakelijk voor het aanbieden van kwalitatieve dienstverlening, maar brengt ook een aanzienlijke verantwoordelijkheid met zich mee ten aanzien van burgers, medewerkers en partners.

De naleving van de **Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)** vormt het belangrijkste uitgangspunt en doelstelling van dit beleidskader. Deze Europese regelgeving versterkt en verduidelijkt de rechten van betrokkenen en legt duidelijke verplichtingen op aan organisaties.

De AVG maakt ons bewuster van het **belang van privacy en de risico's** die gepaard gaan met het verwerken van persoonsgegevens. De AVG verplicht ons om bij elke nieuwe dienstverlening, toepassing of samenwerking vooraf na te denken over passende maatregelen om persoonsgegevens te beschermen.

De AVG kent betrokkenen ook een aantal duidelijke **rechten** toe. Op deze manier krijgen de betrokkenen meer controle over hun gegevens en verplicht het ons om transparant te zijn over wat er met die gegevens gebeurt. De Stad Gent heeft **verantwoordingsplicht** en moeten kunnen aantonen dat zij persoonsgegevens op een veilige, rechtmatige en zorgvuldige manier verwerken.

Met dit beleidskader wil de Stad Gent duidelijk maken hoe er wordt omgaan met persoonsgegevens, welke principes we volgen en welke stappen we nemen om privacy te waarborgen. Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens bij ons veilig zijn.

Binnen dit kader zal steeds vanuit een risicogebaseerde benadering worden gezocht naar oplossingen die toelaten de beleidsdoelstellingen van Stad en OCMW Gent maximaal te realiseren.

Voor onze medewerkers vormt dit beleidskader het fundament voor hun dagelijks werk. Het geeft richting en houvast om op een bewuste en verantwoorde manier met persoonsgegevens om te gaan.

2. Belangrijkste begrippen

Hieronder worden de belangrijkste begrippen toegelicht die van toepassing zijn binnen dit beleidskader voor gegevensbescherming. Deze begrippen vormen de basis om het beleidskader correct te begrijpen en toe te passen.

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens zijn alle gegevens die informatie geven over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon.

Een persoon is identificeerbaar wanneer hij of zij direct of indirect kan worden herkend, bijvoorbeeld aan de hand van een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, of aan één of meer kenmerken die iets zeggen over zijn of haar identiteit.

Ook **gepseudonimiseerde** persoonsgegevens, of gegevens die zodanig zijn bewerkt dat ze niet langer rechtstreeks aan een persoon kunnen worden gekoppeld maar waarvoor aanvullende informatie nodig is om de persoon te identificeren, blijven persoonsgegevens.

Alleen gegevens waarbij identificatie van een persoon onmogelijk is, ook niet met aanvullende informatie, zijn **anonieme gegevens**. Zij worden niet als persoonsgegevens beschouwd en vallen buiten de AVG en dit beleidskader.

Een lokaal bestuur verwerkt bij de uitoefening van diens taken regelmatig het **rijksregisternummer** van burgers. Dit zijn persoonsgegevens die slechts mogen worden verwerkt in overeenstemming met de Wet tot regeling van het Rijksregister en binnen de machtigingen die aan de Stad Gent zijn verleend voor het gebruik van gegevens uit het Rijksregister.

Bijzondere categorieën van persoonsgegevens

Sommige persoonsgegevens zijn **extra gevoelig**. Het gaat onder meer om gegevens over gezondheid, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, etnische afkomst, lidmaatschap van een vakbond, biometrische en genetische kenmerken of seksuele geaardheid.

De verwerking van deze bijzondere categorieën van persoonsgegevens is enkel toegestaan als er een wettelijke grondslag of uitzondering bestaat.

Verwerken van persoonsgegevens

Onder ‘verwerken van persoonsgegevens’ verstaan we **elke handeling of geheel van handelingen** die wordt uitgevoerd met persoonsgegevens, ongeacht of dit **automatisch (digitaal)** of **handmatig** gebeurt.

Het begrip ‘verwerking’ is dus heel ruim. Het omvat **alle stappen** die met persoonsgegevens kunnen worden uitgevoerd. Dat kan gaan van het verzamelen, opslaan en gebruiken tot het delen of verwijderen van gegevens. Elke raadpleging of wijziging van persoonsgegevens is een verwerking.

Betrokkene

De betrokkene is de **natuurlijke persoon** over wie een organisatie persoonsgegevens verwerkt.

Verwerkingsverantwoordelijke

De verwerkingsverantwoordelijke is de organisatie (of persoon) die het **doel en de middelen bepaalt** voor de verwerking van persoonsgegevens. Met andere woorden: deze partij beslist **waarom** persoonsgegevens worden verwerkt en **hoe** dat gebeurt.

In sommige gevallen bepalen twee of meer organisaties samen het doel en de middelen van een verwerking. In dat geval spreken we van **gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken**.

Verwerker

Een verwerker is een **externe organisatie** die in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt, zonder daarbij zelf de doelen of middelen te bepalen.

De verwerker **handelt uitsluitend volgens de instructies** van de verwerkingsverantwoordelijke en moet de passende technische en organisatorische maatregelen nemen.

3. Toepassingsgebied

Dit beleidskader voor informatieveiligheid is van toepassing op:

1) Wat?

Dit beleidskader voor Gegevensbescherming geldt voor **alle verwerkingen van persoonsgegevens** binnen de werking van de Stad Gent, ongeacht de vorm, drager of technologie die wordt gebruikt.

Het geldt voor alle persoonsgegevens die worden verzameld, bewaard, gebruikt, gedeeld of verwijderd, zowel digitaal als op papier, en voor zowel gewone als bijzondere categorieën van persoonsgegevens.

2) Wie?

Dit beleidskader is bindend voor iedereen die in opdracht van Stad Gent of OCMW Gent informatie (bedrijfsgegevens en/of persoonsgegevens) verwerkt.

Dit omvat alle medewerkers, ongeacht hun statuut, mandatarissen, stagiairs, vrijwilligers en externe dienstverleners die in opdracht van de organisatie informatie verwerken.

3) Welke organisaties?

Dit beleidskader is van toepassing op **Stad Gent** en **OCMW Gent** als verwerkingsverantwoordelijken, op AGB District09 als vaste IT-partner en op alle andere externe organisaties die persoonsgegevens verwerken in opdracht van of in samenwerking met Stad of OCMW Gent.

Met iedere externe partij die persoonsgegevens verwerkt, wordt een overeenkomst gesloten waarin de verantwoordelijkheden en beveiligingsmaatregelen worden vastgelegd.¹

Wat?
Alle informatievoorziening en informatiegebruik ongeacht de technologieën en systemen, ongeacht de soort informatie.

Wie?
Alle medewerkers stad en OCMW Gent.
Alle externe medewerkers die in opdracht van stad of OCMW informatie verwerken.

Welke organisaties?
Stad Gent, OCMW Gent.
District09 als IT partner en alle andere externe organisaties die ten behoeve van stad of OCMW informatie verwerken.

¹ Tenzij de doorgifte verplicht is door een wet of decreet of er een machtiging bestaat die voldoende gedetailleerd is.

4. Doelstellingen en uitgangspunten

Het **doel** van dit beleidskader is te verzekeren dat elke verwerking van persoonsgegevens bijdraagt tot een betrouwbare, respectvolle en veilige dienstverlening aan burgers, medewerkers, partners en andere betrokkenen. Zo versterken we het vertrouwen in onze organisatie en beperken we risico's voor de privacy.

De Stad Gent verbindt zich ertoe persoonsgegevens op een zorgvuldige, veilige en transparante manier te verwerken. Daarbij volgen we de **uitgangspunten** uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG):

- Rechtmatigheid
- Behoorlijk en respectvol omgaan met persoonsgegevens
- Transparantie en communicatie
- Doelbinding en dataminimalisatie
- Juistheid
- Opslagbeperking
- Beveiliging, integriteit en vertrouwelijkheid
- Verantwoordingsplicht

Deze uitgangspunten welke hieronder verder worden toegelicht, helpen om bewuste keuzes te maken, risico's te beperken en het vertrouwen van inwoners en andere betrokkenen te behouden.

Naast de AVG houden we ook rekening met andere toepasselijke wetgeving zoals de Belgische kaderwet, de wet tot regeling van het Rijksregister, de KSZ-wet voor OCMW Gent, enz. De belangrijkste juridische kaders zijn opgenomen in de annex.

4.1. Rechtmatigheid

De Stad Gent verwerkt alleen persoonsgegevens als daar een geldige **juridische grondslag** voor bestaat. De Algemene Verordening Gegevensbescherming bepaalt welke grondslagen zijn toegelaten. Dat kan gaan om een **wettelijke verplichting**, de uitvoering van een **taak van algemeen belang of uitoefening van openbaar gezag** of de uitvoering van een **overeenkomst**.

De grondslag '**toestemming**' van de betrokkene kan slechts in beperkte gevallen worden gebruikt. De AVG vereist dat toestemming vrij, specifiek, geïnformeerd en ondubbelzinnig wordt gegeven. We gebruiken toestemming alleen in situaties waarin betrokkenen écht een vrije keuze hebben, bijvoorbeeld bij het inschrijven op een digitale nieuwsbrief. In die gevallen wordt toestemming expliciet gevraagd en kan ze op elk moment eenvoudig worden ingetrokken.

Omdat de Stad Gent een overheidsinstantie is, kan de grondslag '**gerechtvaardigd belang**' slechts in uitzonderlijke gevallen worden gebruikt. Overheden mogen zich niet beroepen op het gerechtvaardigd belang voor verwerkingen die zij uitvoeren in het kader van hun publieke

taken of het uitoefenen van openbaar gezag. Wanneer we ons op een gerechtvaardigd belang beroepen, voeren we steeds een belangenafweging uit tussen het belang van de organisatie en de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

4.2. Behoorlijk en respectvol omgaan met persoonsgegevens

De Stad Gent verwerkt persoonsgegevens op een **eerlijke, respectvolle en redelijke wijze**.

We vermijden dat verwerkingen schade of misleiding veroorzaken en zorgen ervoor dat de verwerking in verhouding staat tot het doel dat we willen bereiken.

We zorgen ervoor dat betrokkenen op een laagdrempelige manier aanspraak kunnen maken op hun rechten.

Samengevat: “**De Stad Gent behandelt jouw persoonsgegevens met respect voor je privacy**”, zoals beschreven in de algemene privacyverklaring van de Stad Gent.²

4.3. Transparantie en communicatie

Iedere betrokkene heeft het recht om te weten wat er met zijn of haar gegevens gebeurt. De Stad Gent **communiceert duidelijk en begrijpelijk over welke persoonsgegevens we verzamelen, waarom we dat doen, hoe we ze gebruiken en met wie we ze eventueel delen**.

We doen dat onder meer door het publiceren van het verwerkingsregister³ en via privacyverklaringen. Een **algemene privacyverklaring** waarin beschreven staat hoe we omgaan met persoonsgegevens is gepubliceerd op de website van de Stad Gent.

4.4. Doelbinding en dataminimalisatie

De Stad Gent verzamelt en gebruikt persoonsgegevens alleen voor een duidelijk omschreven en gerechtvaardigd doel en verwerkt niet meer persoonsgegevens dan strikt noodzakelijk.

We houden steeds **rekening met proportionaliteit en subsidiariteit**.

Als we gegevens voor een **ander doel** willen gebruiken dan waarvoor we de gegevens oorspronkelijk verzameld hebben, controleren we eerst of dat doel **verenigbaar** is met het oorspronkelijke doel en wettelijk is toegestaan.

4.5. Juistheid

De Stad Gent zorgt ervoor dat de persoonsgegevens **juist, volledig en actueel** blijven.

Wanneer blijkt dat bepaalde gegevens niet meer kloppen, corrigeren of verwijderen we die zo snel mogelijk. In onze werkprocessen is vastgelegd hoe en wanneer gegevens worden gecontroleerd en bijgewerkt.

² <https://stad.gent/privacy>

³ <https://verwerkingsregister.stad.gent/>

Betrokkenen kunnen hun gegevens laten verbeteren of wissen volgens de procedure beschreven in dit beleidskader.

4.6. Opslagbeperking

De Stad Gent **bewaart persoonsgegevens niet langer dan nodig is** voor het doel waarvoor ze werden verzameld.

Zodra we de persoonsgegevens niet meer nodig hebben, worden ze veilig verwijderd, geanonimiseerd of gearchiveerd volgens de wettelijke regels.

Voor elk doel bepalen we hoe lang de persoonsgegevens bewaard mogen blijven.

4.7. Beveiliging, integriteit en vertrouwelijkheid

De Stad Gent behandelt alle persoonsgegevens met de grootst mogelijke zorg en zorgt ervoor dat ze veilig worden bewaard en verwerkt.

We beschermen persoonsgegevens door een combinatie van **technische maatregelen** (zoals beveiligde netwerken, wachtwoorden, versleuteling en toegangsbeheer) en **organisatorische maatregelen** (zoals procedures, opleiding en afspraken met medewerkers en externe partners).

Iedereen die in opdracht van de Stad Gent persoonsgegevens verwerkt, is **gebonden aan vertrouwelijkheid** en verplicht om zorgvuldig om te gaan met de informatie die hij of zij gebruikt.

Een **datalek** is een inbreuk op de beveiliging waardoor persoonsgegevens verloren zijn gegaan of onrechtmatig zijn ingezien, gewijzigd, gedeeld of toegankelijk geworden. Bij een datalek wordt onmiddellijk actie ondernomen.⁴

4.8. Verantwoordingsplicht

De Stad Gent moet op elk moment kunnen aantonen dat ze correct en zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens.

We **documenteren** onze verwerkingen, risicoanalyses en genomen maatregelen, houden een verwerkingsregister bij, sluiten verwerkersovereenkomsten af en registreren datalekken.

Ook opleidingen en bewustmaking maken deel uit van onze verantwoordingsplicht.

Iedere dienst en medewerker draagt hierin bij door zorgvuldig te handelen en vermoedelijke datalekken onmiddellijk te melden.

⁴ Zie punt 5.2.7. Behandelen van datalekken.

5. Organisatie van gegevensbescherming

Om de uitgangspunten uit dit beleidskader te realiseren en te voldoen aan de wettelijke verplichtingen, heeft de Stad Gent een duidelijke organisatie en governance uitgewerkt voor het beheer, de opvolging en de naleving van de AVG. Zo waarborgt de Stad Gent een rechtmatige, veilige en transparante verwerking van persoonsgegevens. Iedereen binnen de organisatie draagt hierin een verantwoordelijkheid.

5.1. Rollen en verantwoordelijkheden

Iedereen binnen de organisatie draagt bij aan de bescherming van persoonsgegevens. De verantwoordelijkheid voor de naleving van de AVG ligt echter bij de verwerkingsverantwoordelijke, zijnde het college van burgemeester en schepenen en het vast bureau. De rollen en verantwoordelijkheden binnen de Stad Gent zijn als volgt georganiseerd:

Gemeenteraad en raad voor maatschappelijk welzijn

De gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn zijn verantwoordelijk voor het strategisch beleidskader voor gegevensbescherming.

Zij stellen het beleidskader voor gegevensbescherming vast en zien toe op de uitvoering ervan via minstens een jaarlijkse rapportering voorzien in het jaarrapport organisatiebeheersing.

College van burgemeester en schepenen en vast bureau

Het college van burgemeester en schepenen en het vast bureau treden op als verwerkingsverantwoordelijke voor de Stad Gent, met uitzondering van de bevoegdheden die aan de burgemeester toebehoren, waarvoor de burgemeester zelf verwerkingsverantwoordelijke is.

Het college van burgemeester en schepenen en het vast bureau:

- stellen een Data Protection Officer (DPO) aan en waarborgen diens onafhankelijkheid;
- zorgen ervoor dat de basisbeginselen uit de AVG worden toegepast en nemen een gemotiveerde beslissing over het al of niet volgen van een advies verstrekt door de DPO;
- zien toe op de uitvoering van vastgelegde beleidskaders, procedures en richtlijnen inzake gegevensbescherming;
- zorgen ervoor dat de principes 'Privacy by Design' en 'Privacy by Default' worden geïmplementeerd en toegepast;
- nemen beslissingen over de resultaten van Data Protection Impact Assessments (DPIA's) en risicoanalyses (inclusief restrisico's);

- zorgen ervoor dat de rechten voor betrokkenen worden nageleefd en er wordt samengewerkt met de toezichthouders;⁵
- keuren overeenkomsten voor de verwerking van persoonsgegevens zoals verwerkers-overeenkomsten en protocollen voor gegevensuitwisseling goed.⁶

Algemeen directeur (AD)

De algemeen directeur is verantwoordelijk voor de operationele aansturing en uitvoering van het beleidskader.

De algemeen directeur oefent diens rol uit binnen het kader van de bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen en het vast bureau, die optreden als verwerkingsverantwoordelijken voor de Stad Gent. Voor de behandeling van datalekken beschikt de algemeen directeur over gedelegeerde beslissingsbevoegdheid.

De algemeen directeur zorgt ervoor dat het beleidskader effectief wordt toegepast in de organisatie en dat beslissingen correct worden uitgevoerd, gedocumenteerd en opgevolgd.

De algemeen directeur:

- coördineert de implementatie van het beleidskader binnen de organisatie;
- zorgt voor de nodige middelen, processen en ondersteuning om de naleving van de AVG te waarborgen;
- neemt, op basis van delegatie, beslissingen inzake datalekken, waaronder:
 - o het al dan niet melden van datalekken aan de toezichthoudende autoriteit;
 - o het informeren van betrokkenen indien vereist;
 - o het bepalen van de te nemen maatregelen naar aanleiding van datalekken op basis van het advies verstrekt door de DPO;
- waakt over de correcte documentatie en registratie van beslissingen, in het bijzonder bij datalekken en risicoafwegingen;
- waakt over de opmaak van rapportering over gegevensbescherming en datalekken aan het managementteam, het college van burgemeester en schepenen en het vast bureau;
- stimuleert een organisatiebrede naleving en bewustwording rond gegevensbescherming;
- waakt over de opvolging van maatregelen die voortvloeien uit datalekken, risicoanalyses en audits.

Het managementteam

Het managementteam zorgt voor de organisatiebrede verankering van gegevensbescherming.

Het managementteam:

- zorgt ervoor dat de beginselen van gegevensbescherming worden geïntegreerd in de processen van de diensten en binnen projecten waarin persoonsgegevens worden verwerkt;

⁵ Zowel de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) als de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC).

⁶ Gedelegeerd via besluit 2019_GRMW_00617 - Kader voor de samenwerking met verwerkers en andere verwerkingsverantwoordelijken voor de verwerking van persoonsgegevens. – Goedkeuring.

- bespreekt dossiers met een organisatiebrede impact (bijvoorbeeld DPIA's of afwijkingen van een DPO-advies);
- bereidt gemotiveerde beslissingen voor richting het college van burgemeester en schepenen en het vast bureau over het afwijken van een DPO-advies met organisatiebrede impact.

Departementshoofden

Elk departementshoofd is verantwoordelijk voor de naleving van het beleidskader binnen zijn of haar departement.

De departementshoofden:

- bewaken de correcte uitvoering van AVG-verplichtingen binnen hun departement;
- waken erover dat het verwerkingsregister binnen hun departement actueel en volledig is;
- zorgen dat DPIA's of verkorte risicoanalyses worden uitgevoerd waar dat nodig is;
- zorgen dat datalekken onmiddellijk worden gemeld;
- bereiden dossiers voor over het afwijken van een DPO-advies die moeten voorgelegd worden aan het college van burgemeester en schepenen en het vast bureau.

Dienstchefs

Binnen de diensten zijn de dienstchefs verantwoordelijk voor de operationele toepassing van het beleidskader.

De dienstchefs:

- waken over de naleving en correcte toepassing van goedgekeurde beleidskaders, procedures en richtlijnen binnen de dagelijkse werking;
- zorgen ervoor dat de gegevensverwerkingen van hun dienst correct zijn opgenomen in het verwerkingsregister en actueel worden gehouden;
- waken over het rechtmatig gebruik van persoonsgegevens door hun medewerkers en het toepassen van het need-to-know-principe;⁷
- zorgen ervoor dat datalekken onmiddellijk worden gemeld en stimuleren medewerkers tot een privacybewust gedrag.

Medewerkers

Elke medewerker:

- verwerkt enkel persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor een taak;
- volgt de geldende procedures en richtlijnen;
- gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en handelt volgens de discretieplicht en de deontologische code;
- meldt onmiddellijk ieder vermoedelijk datalek;
- neemt waar mogelijk deel aan de aangeboden opleidingen en bewustmakingsinitiatieven.

⁷ Een medewerker krijgt enkel toegang tot persoonsgegevens die strikt noodzakelijk zijn voor het vervullen van zijn of haar functie of specifieke taak.

Data Protection Officer

De Data Protection Officer (DPO) of in het Nederlands de Functionaris voor Gegevensbescherming (FG) is de persoon binnen de organisatie die erop toeziet dat de verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming verloopt met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en alle toepasselijke wetgeving.

Het aanstellen van een DPO is verplicht voor overheidsinstanties zoals de Stad Gent.

De AVG en het Besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018 beschrijven volgende taken voor een DPO:

- informeren en adviseren van de organisatie en haar medewerkers over de verplichtingen die voortvloeien uit de AVG en andere regelgeving inzake gegevensbescherming;
- toezien op de naleving van het beleidskader en de regelgeving;
- adviseren bij de uitvoering van DPIA's;
- bewustmaking en opleiding van medewerkers over privacy en gegevensbescherming;
- samenwerken met de toezichthoudende autoriteiten in België;⁸
- optreden als contactpersoon voor zowel interne medewerkers als externe betrokkenen over alle aangelegenheden rond gegevensbescherming.

Een DPO heeft een adviserende en toezichthoudende rol en neemt zelf geen beslissingen over de verwerking van persoonsgegevens.

Overleg Coördinatie Informatieveiligheid

Het overleg Coördinatie Informatieveiligheid (CI) ondersteunt de Stad Gent bij de coördinatie van informatieveiligheid en gegevensbescherming en wordt in tandem tussen Stad Gent en District09 gecoördineerd.

Het CI komt maandelijks samen en:

- fungeert als coördinerend orgaan voor de opvolging en uitvoering van de verplichtingen inzake gegevensbescherming naast informatieveiligheid;
- bespreekt risico's, datalekken en maatregelen;
- adviseert het managementteam of een departementshoofd als er een vraag is om af te wijken van een DPO-advies;
- adviseert een stuurgroep of departementshoofd over uitgevoerde DPIA's of verkorte risicoanalyses;
- bereidt rapportering met betrekking tot gegevensbescherming voor.

Samenvattend overzicht op volgende bladzijde:

⁸ De Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC).

Rol	Verantwoordelijkheid (*=gedelegeerd)
Gemeenteraad en raad voor maatschappelijk welzijn	Bepalen het strategisch beleidskader voor gegevensbescherming en houden toezicht op de uitvoering via rapportering.
College van burgemeester en schepenen en vast bureau	Treden op als verwerkingsverantwoordelijke; nemen eindbeslissingen over gegevensbescherming, beleidskaders, DPIA's, datalekken, en overeenkomsten*.
Algemeen directeur	Stuurt de operationele uitvoering aan, coördineert implementatie van het beleidskader en neemt beslissingen over datalekken* en opvolging.
Managementteam	Zorgt voor organisatiebrede verankering van gegevensbescherming en bereidt strategische dossiers en beslissingen voor.
Departementshoofd	Verantwoordelijk voor naleving binnen het departement, inclusief actualisatie van het verwerkingsregister, risicoanalyses en voorbereiding van dossiers.
Dienstchef	Staat in voor de dagelijkse toepassing van het beleidskader binnen de dienst en bewaakt correct gebruik van persoonsgegevens.
Medewerker	Gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens, verwerkt enkel wat nodig is voor de taken en meldt elk vermoeden van een datalek.
DPO	Adviseert en ziet toe op de naleving van de AVG, rapporteert onafhankelijk aan het bestuur en fungeert als contactpunt voor betrokkenen en toezichthouders.
Overleg Coördinatie Informatieveiligheid (CI)	Coördineert en ondersteunt inzake informatieveiligheid en gegevensbescherming en adviseert over risico's, DPIA's en afwijkingen van DPO-adviezen.

5.2. Operationele maatregelen ter bescherming van de verwerking van persoonsgegevens

Om het doel en de uitgangspunten effectief te realiseren neemt de Stad Gent volgende maatregelen:

5.2.1. Implementeren van principes Privacy by Design en Privacy by Default

De Stad Gent houdt bij iedere nieuwe dienstverlening, toepassing of IT-project waarbij persoonsgegevens worden verwerkt, van bij de start rekening met gegevensbescherming. Dit principe staat bekend als Privacy by Design.

Dit betekent dat de Stad Gent reeds tijdens de ideefase en het ontwerpen van een proces of systeem nadenkt over hoe persoonsgegevens rechtmatig, correct, veilig en zo beperkt mogelijk verwerkt worden.

Daarnaast past de Stad Gent het principe van Privacy by Default toe. Dit houdt in dat de standaardinstellingen van onze toepassingen en systemen zo privacyvriendelijk mogelijk worden ingericht. Enkel de persoonsgegevens die strikt noodzakelijk zijn voor het beoogde doel worden verwerkt en de toegang tot deze gegevens wordt beperkt volgens het need-to-know principe.

Het toepassen van Privacy by Design en Privacy by Default draagt bij tot het voorkomen van risico's zoals datalekken, ongeoorloofd gebruik of overmatige gegevensverwerking. Het zorgt ervoor dat de Stad Gent de bescherming van persoonsgegevens vanaf het begin waarborgt en haar verantwoordingsplicht onder de AVG kan aantonen.

5.2.2. Uitvoeren van een verkorte risicoanalyse of een DPIA

De Stad Gent beoordeelt vóór de start van elke verwerking van persoonsgegevens de mogelijke risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen, zoals burgers, cliënten, medewerkers en andere betrokkenen.

Hiervoor voert de Stad Gent in eerste instantie een verkorte risicoanalyse uit. Deze analyse helpt om na te gaan of en in welke mate de voorgenomen verwerking een risico inhoudt.

Wanneer de verwerking waarschijnlijk een groot risico inhoudt voor de bescherming van persoonsgegevens voeren we een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (Data Protection Impact Assessment of DPIA) uit.

Een DPIA omvat minstens:

- een beschrijving van de voorgenomen verwerking, de gebruikte persoonsgegevens en de doeleinden ervan;
- een beoordeling van de noodzaak en proportionaliteit van de verwerking;
- een analyse van de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen;
- een overzicht van de voorgenomen technische en organisatorische maatregelen om deze risico's te beperken.

Op basis van de beschrijving neemt de Stad Gent de gepaste maatregelen om de vastgestelde risico's te beheersen en te beperken.

De DPO wordt betrokken bij de DPIA en geeft vervolgens advies over de uitgevoerde DPIA en de voorgestelde maatregelen.

Wanneer een verwerking wijzigt, bijvoorbeeld door gebruik van een nieuwe technologie, een andere manier van werken of een uitbreiding van de gegevens die worden verzameld, wordt de **eerder uitgevoerde DPIA herzien**. Daarnaast wordt elke DPIA **minstens om de drie jaar** opnieuw geëvalueerd.

5.2.3. Verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens

Bijzondere categorieën van persoonsgegevens zijn persoonsgegevens die door hun aard extra gevoelig zijn en waarvan de verwerking een verhoogd risico kan inhouden voor de rechten en vrijheden van betrokkenen, zoals het risico op discriminatie of ernstige inbreuken op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen.

De Stad Gent verwerkt deze gevoelige persoonsgegevens **alleen als dat wettelijk is toegestaan en er een geldige rechtsgrond of uitzondering bestaat** zoals bepaald in de AVG.

Wanneer de Stad Gent dergelijke persoonsgegevens verwerkt, worden bijkomende technische en organisatorische maatregelen genomen om een passend beschermingsniveau te waarborgen. Deze maatregelen zijn afgestemd op het verhoogde risico dat gepaard gaat met deze verwerkingen. Daarnaast beschouwt de Stad Gent ook gewone persoonsgegevens van kwetsbare groepen, zoals cliënten van het OCMW, als gevoelige informatie waarvoor bijkomende waarborgen en beveiligingsmaatregelen gelden.

5.2.4. Beveiliging van persoonsgegevens

De Stad Gent zorgt ervoor dat persoonsgegevens, zowel digitaal als op papier, op een passende en veilige manier worden verwerkt. Toegang tot persoonsgegevens wordt beperkt tot personen die deze gegevens nodig hebben voor de uitvoering van hun taken, volgens het need-to-know principe.

De Stad Gent neemt een combinatie van **technische en organisatorische maatregelen** om de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van persoonsgegevens te waarborgen. Beveiliging omvat daarbij niet alleen technische bescherming, maar ook duidelijke afspraken, verantwoordelijkheden en het veilig gedrag van medewerkers.

De Stad Gent beschermt haar informatiesystemen met een brede set aan technische maatregelen, waaronder:

- een beveiligde netwerk- en serverinfrastructuur;
- versleuteling of encryptie van gegevens en dataverkeer waar nodig;
- het gebruik van sterke wachtwoorden en multifactorauthenticatie (MFA);
- toegangscontrole en rechten op basis van rollen en automatische schermvergrendeling;
- regelmatige beveiligingsupdates en systeemcontroles;
- beveiligde opslag en vernietiging van gegevensdragers;
- continue monitoring van kwetsbaarheden en incidenten.

Naast deze technische maatregelen neemt de Stad Gent ook organisatorische maatregelen om een veilige en zorgvuldige omgang met persoonsgegevens te waarborgen. Dit houdt onder meer in dat:

- duidelijke beleidskaders, procedures en richtlijnen bestaan voor verwerken, delen, bewaren en vernietigen van persoonsgegevens;
- medewerkers regelmatig worden opgeleid en gesensibiliseerd rond veilig gedrag en het correct omgaan met persoonsgegevens;
- toegangsrechten periodiek geëvalueerd en aangepast worden waar nodig;
- vermoedelijke datalekken onmiddellijk worden gemeld en behandeld volgens de vastgelegde procedure.

Wanneer de Stad Gent beroep doet op externe partijen die in haar opdracht persoonsgegevens verwerken, ziet zij er op toe dat deze partijen voldoende garanties bieden inzake beveiliging en gegevensbescherming. De verplichtingen inzake gegevensbescherming en informatieveiligheid worden vastgelegd in een overeenkomst, zoals een verwerkersovereenkomst.

Iedere medewerker en externe partij die in opdracht van de Stad Gent persoonsgegevens verwerkt, draagt verantwoordelijkheid voor een veilige en zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens. Op die manier wordt verzekerd dat persoonsgegevens beschermd zijn tegen verlies, misbruik of ongeoorloofde toegang.

5.2.5. Afsluiten van overeenkomsten voor de verwerking van persoonsgegevens

De Stad Gent doet alleen beroep op externe partijen (verwerkers) die in haar opdracht persoonsgegevens verwerken als deze partijen aantoonbaar voldoende garanties bieden inzake gegevensbescherming.

Deze verwerkers moeten kunnen aantonen dat ze passende technische en organisatorische maatregelen nemen om persoonsgegevens veilig te verwerken en te beschermen in overeenstemming met de AVG.

Met elke verwerker sluiten de Stad Gent een **verwerkersovereenkomst** voor de verwerking van persoonsgegevens. In deze overeenkomst wordt duidelijk vastgelegd:

- voor welk doel de persoonsgegevens worden verwerkt;
- welke categorieën van persoonsgegevens en betrokkenen het betreft;
- welke beveiligingsmaatregelen moeten worden toegepast;
- welke verantwoordelijkheden elke partij heeft.

Wanneer de Stad Gent samen met andere organisaties gezamenlijk het doel en de middelen van een verwerking bepaalt, treden zij op als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken. In dat geval worden de onderlinge afspraken vastgelegd in een **overeenkomst tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken**. Deze overeenkomst regelt onder meer:

- de verantwoordelijkheden van iedere partij;
- de naleving van de transparantieplichting;
- de beveiligingsmaatregelen;
- de uitoefening van de rechten van betrokkenen.

Wanneer de Stad Gent persoonsgegevens uitwisselt met andere overheidsinstanties of organisaties die voornamelijk met publieke middelen werken, gebeurt dit op basis van een **protocol voor de mededeling van persoonsgegevens**. In dit protocol wordt onder meer vastgelegd:

- welke gegevens worden gedeeld en met welk doel;
- de rechtsgrond van de gegevensuitwisseling;
- de beveiligingsmaatregelen;
- en de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen.

In uitzonderlijke gevallen, wanneer persoonsgegevens worden gedeeld met partijen die geen verwerker zijn, en waarbij geen sprake is van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid, zorgt de Stad Gent voor duidelijke contractuele afspraken, bijvoorbeeld via een **data-uitwisselingsovereenkomst** om een veilige en rechtmatige verwerking te waarborgen.

5.2.6. Bijhouden van een register van verwerkingsactiviteiten

De Stad Gent houdt een verwerkingsregister bij met een volledig overzicht van alle verwerkingen van persoonsgegevens binnen de organisatie. Dit register vormt een belangrijk instrument om te kunnen aantonen dat we persoonsgegevens rechtmatig, transparant en zorgvuldig verwerken zoals vereist door de AVG. Een samenvatting van het verwerkingsregister is publiek beschikbaar via de website van de Stad Gent, zodat burgers kunnen nagaan welke verwerkingen binnen onze organisatie plaatsvinden.

Het intern verwerkingsregister bevat voor elke verwerking minstens volgende informatie:

- het doel van de verwerking;
- de categorieën van betrokkenen;
- de soorten persoonsgegevens die worden verwerkt;
- de categorieën van ontvangers aan wie gegevens worden doorgegeven;
- de rechtsgrond waarop de verwerking is gebaseerd;
- de bewaartermijn;
- de gebruikte toepassingen of databanken;
- de genomen beveiligingsmaatregelen;
- eventuele doorgiften buiten de Europese Economische Ruimte;
- de naam van de primaire dienst.

Elke dienst is verantwoordelijk voor het actueel houden van haar eigen verwerkingen in het register. Voorafgaand aan elke nieuwe of gewijzigde verwerking wordt het register bijgewerkt. Daarnaast controleren de diensten regelmatig de volledigheid en juistheid van hun registraties.

5.2.7. Behandelen van datalekken

Ondanks alle genomen beveiligingsmaatregelen, kan er zich een incident voordoen bij het verwerken van persoonsgegevens. Een datalek is een inbreuk op de beveiliging die leidt tot het

per ongeluk of opzettelijk vernietigen, wijzigen, toegankelijk zijn voor onbevoegden of op een andere manier onrechtmatig verwerkt worden van persoonsgegevens.

De Stad Gent beschikt over een duidelijk proces voor het behandelen van datalekken. Dit proces beschrijft hoe medewerkers een datalek moeten melden, hoe de ernst wordt beoordeeld en hoe het datalek geregistreerd, opgevolgd en indien nodig gemeld wordt aan de toezichthouders en aan de betrokkenen.

- Melden: Iedere medewerker die een mogelijk datalek vaststelt, meldt dit onmiddellijk via de vastgelegde meldprocedure.
- Beoordelen: De melding wordt onderzocht en beoordeeld, waarbij de ernst van het datalek en het mogelijk risico voor de rechten en vrijheden van betrokkenen wordt vastgesteld. De DPO geeft hierbij advies.
- Beslissen en communiceren: Op basis van de beoordeling en het advies van de DPO wordt beslist welke maatregelen moeten worden genomen om de gevolgen te beperken en herhaling te voorkomen. Indien vereist volgens de AVG, wordt het datalek gemeld aan de toezichthouder en in voorkomend geval, aan de betrokkenen.
- Registreren en opvolgen: Elk datalek wordt geregistreerd in het datalekregister van de Stad Gent. Daarnaast wordt elk datalek geëvalueerd om toekomstige datalekken te vermijden.

Door deze systematische aanpak zorgt de Stad Gent ervoor dat datalekken tijdig worden behandeld, correct worden opgevolgd en dat de bescherming van persoonsgegevens continu wordt versterkt.

5.2.8. Naleven van de rechten van de betrokkene

De Stad Gent waarborgt dat betrokkenen hun rechten met betrekking tot de verwerking van hun persoonsgegevens effectief kunnen uitoefenen. Deze rechten geven betrokkenen controle over hun persoonsgegevens en zorgen voor transparantie over de verwerking ervan.

De belangrijkste rechten van betrokkenen zijn:

- Recht op inzage: het recht om te weten welke persoonsgegevens worden verwerkt en voor welke doeleinden;
- Recht op verbetering: het recht om onjuiste of onvolledige gegevens te laten corrigeren;
- Recht op wissing (“recht om vergeten te worden”): het recht om gegevens te laten verwijderen wanneer ze niet langer nodig zijn of onrechtmatig worden verwerkt;
- Recht op beperking van de verwerking: het recht om de verwerking tijdelijk te beperken, bijvoorbeeld tijdens een bezwaarprocedure;
- Recht op bezwaar: het recht om zich te verzetten tegen een verwerking;
- Recht op gegevensoverdraagbaarheid: het recht om eigen persoonsgegevens in een gestructureerde, gangbare en machine leesbare vorm te ontvangen of over te dragen;
- Recht om niet onderworpen te worden aan geautomatiseerde besluitvorming of profilering zonder menselijke tussenkomst.

De Stad Gent zorgt ervoor dat betrokkenen deze rechten op een toegankelijke en laagdrempelige manier kunnen uitoefenen. Een verzoek kan worden ingediend:

- via een formulier op de website van de Stad Gent;
- via Gentinfo;
- per brief of per e-mail aan de Stad Gent.

Wanneer een verzoek wordt ontvangen, wordt het behandeld door de bevoegde dienst. Indien nodig wordt hierbij advies gevraagd aan de DPO.

De Stad Gent behandelt elk verzoek zorgvuldig en binnen de termijnen die zijn vastgelegd in de AVG. Bij ieder verzoek wordt nagegaan of het verzoek overeenkomstig de AVG kan worden ingewilligd. Persoonsgegevens worden pas aan een betrokkene bezorgd na controle van de identiteit van de betrokken en dat in principe binnen een termijn van 30 dagen na ontvangst van het verzoek.

5.2.9. Bewustwording, opleiding en communicatie

De Stad Gent zorgt ervoor dat iedereen die betrokken is bij de verwerking van persoonsgegevens zich bewust is van zijn of haar verantwoordelijkheden en beschikt over de nodige kennis om op een veilige en correcte manier met persoonsgegevens om te gaan.

Gegevensbescherming is een gedeelde verantwoordelijkheid binnen de organisatie. Daarom investeert de Stad Gent in een structurele aanpak van bewustwording en opleiding. Medewerkers worden op regelmatige basis geïnformeerd en opgeleid over gegevensbescherming, onder meer via:

- opleidingen en digitale leertrajecten;
- bewustmakingscampagnes en interne communicatieacties;
- gerichte informatie en ondersteunende documentatie op MIA⁹.

Daarnaast worden medewerkers blijvend herinnerd aan de basisprincipes van de AVG, de interne richtlijnen en de correcte werkwijzen bij het verwerken van persoonsgegevens.

Het beleidskader voor gegevensbescherming, samen met de bijhorende beleidskaders, procedures en richtlijnen, wordt actief en toegankelijk gecommuniceerd via verschillende kanalen, waaronder MIA, en interne nieuwsberichten.

Ook externe partijen, stagiairs en vrijwilligers die in opdracht van de Stad Gent persoonsgegevens verwerken, worden geïnformeerd over de geldende regels en verwachtingen inzake gegevensbescherming.

Door in te zetten op continue opleiding, duidelijke communicatie en sensibilisering bevordert de Stad Gent een organisatiecultuur waarin zorgvuldig en verantwoord wordt omgegaan met persoonsgegevens.

⁹ Het intranet van de Stad Gent.

6. Evaluatie en actualisering

Dit beleidskader voor gegevensbescherming wordt jaarlijks herzien.

Eventuele wijzigingen worden goedgekeurd door de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn en gecommuniceerd aan alle betrokkenen. Nieuwe regelgeving, technologische evoluties en aanbevelingen van toezichthouders worden in de actualisering verwerkt.

7. Relevante wet- en regelgeving

Dit overzicht bevat de belangrijkste Europese, federale en Vlaamse wet- en regelgevende kaders aangevuld met relevante normenkaders en richtlijnen gericht op bescherming van persoonsgegevens. Deze kaders vormen de basis voor het opstellen van het beleidskader voor gegevensbescherming van de Stad Gent.

- Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming)
- Verordening (EU) 2024/1689 voor de ontwikkeling, het inzetten en het gebruik van artificiële intelligentie (de EU AI Act)
- Verordening (EU) (EU) 2022/868 voor de regels voor hergebruik van overheidsdata en voorwaarden voor datadeling (de Data Governance Act)
- Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (Kaderwet)
- Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen
- Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid
- Koninklijk besluit van 12 augustus 1993 houdende de organisatie van de informatieveiligheid bij de instellingen van sociale zekerheid, gewijzigd bij koninklijk besluit van 21 december 2018.
- Decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (E-gov decreet)
- Besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018 betreffende de functionarissen voor gegevensbescherming, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer
- Besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer
- Besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 tot uitvoering van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator
- Bestuursdecreet van 7 december 2018
- Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur